

“Education Criteria for Performance Excellence”
หรือ**“เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ”**

ข้อมูลเบื้องต้น EdPEX

EdPEX ย่อมาจาก “Education Criteria for Performance Excellence” หรือ“เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ” ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวทางของเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA ที่เป็นต้นแบบของรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) เกณฑ์ EdPEX คือกรอบที่ทำให้มอง/คิดและบริหารองค์กรในเชิงระบบ (มองทุกระบบเชื่อมโยงกันหมด) และช่วยให้องค์กรพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและยั่งยืน จากจุดเน้นที่เป็นเรื่องหลักของสถาบันของตนเองจริงๆ ซึ่งในเวลาต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้นำเอามาปรับใช้ในให้เหมาะสมกับประเมินคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้ชื่อ “EdPEX”

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence – EdPEX)

วัตถุประสงค์ของ EdPEX

- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินระบบการบริหารที่ครอบคลุมทุกพันธกิจของสถาบันการศึกษา
- เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการศึกษามีผลการดำเนินการที่ดี มีพัฒนาการ
- เพื่อส่งเสริมการมุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศในระดับสากล
- เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ มีการนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ส่วนผสมของ EdPEX

EdPEX เป็นเกณฑ์ที่พัฒนามาจากเกณฑ์ของรางวัล MBNQA จากสหรัฐอเมริกา ทำให้หลักเกณฑ์ต่างๆเป็นไปตามมาตรฐานของรางวัลดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดย EdPEX มองว่าองค์กรที่จะมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้นั้นควรปฏิบัติตาม**ค่านิยมหลัก 11 ข้อ**

Great Organization

1. Visionary Leadership 2. Customer-Focused Excellence 3. Organizational & Personal Learning 4. Valuing Staff & Partners 5. Agility 6. Focus on the Future 7. Managing for Innovation 8. Management by Fact 9. Social Responsibility and Community Health 10. Focus on Results & Creating Value 11. Systems Perspective	1. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ 2. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า 3. การเรียนรู้ระดับองค์กรและระดับบุคคล 4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร และคู่ความร่วมมืออย่างเป็นทางการ 5. ความคล่องตัว 6. การมุ่งเน้นอนาคต 7. การจัดการเพื่อนวัตกรรม 8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง 9. ความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพใหญ่ 10. การมุ่งเน้นผลลัพธ์ และการสร้างคุณค่า 11. มุมมองในเชิงระบบ

ใช้เกณฑ์แบบเดียวกับการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งชาติหรือ TQA แต่นำมาใช้กับระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ เกณฑ์จะตั้งคำถามให้สถาบันพิจารณา ว่าได้ทำสิ่งเหล่านี้แล้วหรือไม่

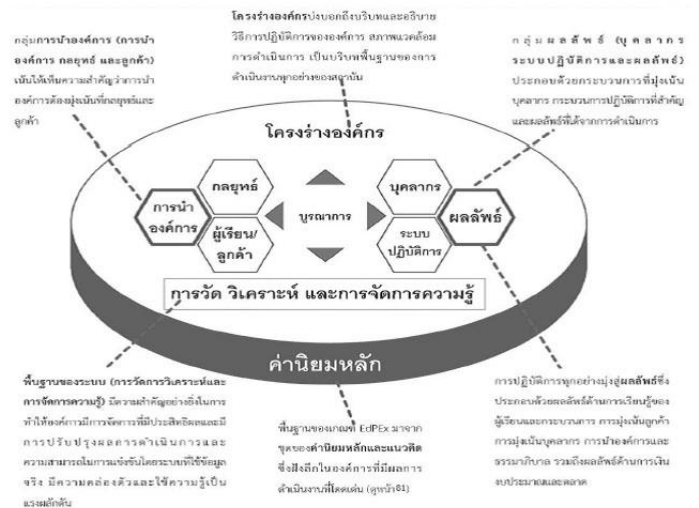
- มีการดำเนินงานที่เป็นระบบหรือไม่
- นำระบบไปใช้อย่างจริงจัง สม่าเสมอ และทั่วถึงหรือไม่
- ติดตาม ประเมินผล เพื่อพัฒนาระบบให้ดีขึ้นหรือไม่
- ผลการปรับปรุง ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายและทิศทาง ที่มุ่งหวังหรือไม่
- ผลลัพธ์ของการปรับปรุง สร้างความยั่งยืนได้หรือไม่

อย่างไรก็ดี เกณฑ์นี้ไม่ได้ใช้เพื่อประเมินกิจกรรมของหลักสูตรโดยตรง
เป็นการใช้เพื่อพัฒนาระดับองค์กร การบริหารจัดการเท่านั้น

Baldrige Performance Excellence Model

From Baldrige Performance Excellence Program, 2015-2016 Baldrige Excellence Framework: A Systems Approach to Improving Your Organization's Performance. Gaithersburg, MD: U.S. Department of Commerce, National Institute of Standards and Technology, <http://www.nist.gov/baldrige>.

คำอธิบายจากภาพข้างต้น

โครงการองค์กร เป็นการบ่งบอกถึงบริบท และ อธิบาย วิธีการปฏิบัติการขององค์กร สภาพแวดล้อมการดำเนินการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญในการปฏิบัติการและความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครอบคลุมระบบการจัดการการดำเนินการองค์กรโดยรวม

ระบบการปฏิบัติการ

ระบบการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์

การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า ประกอบกันเป็น**กลุ่มการนำองค์การ** เพื่อเน้นให้เห็นความสำคัญว่า การนำองค์การต้องมองเน้นที่กลยุทธ์ ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้นำระดับสูงต้องกำหนดทิศทางขององค์การ และแสวงหาโอกาสด้านการจัดการศึกษาในอนาคต

การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ ประกอบกันเป็น**กลุ่มผลลัพธ์** โดยผู้ปฏิบัติงานและกระบวนการที่สำคัญ มีบทบาททำให้การดำเนินการสำเร็จและนำไปสู่ผลการดำเนินการโดยรวมที่ดีขององค์การการปฏิบัติการทุกอย่างมุ่งสู่ผลลัพธ์ ซึ่งประกอบด้วย ผลลัพธ์ของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลาด งบประมาณ การเงิน และผลลัพธ์ภายในองค์การโดยรวมถึงผู้ปฏิบัติงาน การนำองค์การ ธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อสังคม

พื้นฐานของระบบ

การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้องค์การมีการจัดการที่มีประสิทธิผล และมีการปรับปรุงผลการดำเนินการ และความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบที่ใช้ข้อมูลจริง และองค์ความรู้เป็นแรงผลักดัน การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้นี้เป็นพื้นฐานของระบบการจัดการผลการดำเนินการโดยรวม

การประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ประเมินกระบวนการ (มีแนวทางที่เป็นระบบ มีการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ มีการเรียนรู้ มีการบูรณาการ) ADLI
- ประเมินผลลัพธ์ (แนวโน้ม การเปรียบเทียบ การบูรณาการ) LeTCI

ADLI

LeTCI

Process Scoring	Results Scoring
<p>"Process" refers to the methods your organization uses and improves to address the Item requirements in Categories 1–6. The four factors used to evaluate process are Approach, Deployment, Learning, and Integration (ADLI).</p> <p>"Approach" refers to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the methods used to accomplish the process - the appropriateness of the methods to the Item requirements and the organization's operating environment - the effectiveness of your use of the methods - the degree to which the approach is repeatable and based on reliable data and information (i.e., systematic) <p>"Deployment" refers to the extent to which</p> <ul style="list-style-type: none"> - your approach is applied in addressing Item requirements relevant and important to your organization - your approach is applied consistently - your approach is used (executed) by all appropriate work units <p>"Learning" refers to</p> <ul style="list-style-type: none"> - refining your approach through cycles of evaluation and improvement - encouraging breakthrough change to your approach through innovation - sharing refinements and innovations with other relevant work units and processes in your organization <p>"Integration" refers to the extent to which</p> <ul style="list-style-type: none"> - your approach is aligned with your organizational needs identified in the Organizational Profile and other Process Items - your measures, information, and improvement systems are complementary across processes and work units - your plans, processes, results, analyses, learning, and actions are harmonized across processes and work units to support organization-wide goals 	<p>"Results" refers to your organization's outputs and outcomes in achieving the requirements in Items 7.1–7.6 (Category 7). The four factors used to evaluate results are Levels, Trends, Comparisons, and Integration (LeTCI).</p> <p>"Levels" refers to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - your current level of performance <p>"Trends" refers to</p> <ul style="list-style-type: none"> - the rate of your performance improvements or the sustainability of good performance (i.e., the slope of trend data) - the breadth (i.e., the extent of deployment) of your performance results <p>"Comparisons" refers to</p> <ul style="list-style-type: none"> - your performance relative to appropriate comparisons, such as competitors or organizations similar to yours - your performance relative to benchmarks or industry leaders <p>"Integration" refers to the extent to which</p> <ul style="list-style-type: none"> - your results measures (often through segmentation) address important customer, product, market, process, and action plan performance requirements identified in your Organizational Profile and in Process Items - your results include valid indicators of future performance - your results are harmonized across processes and work units to support organization-wide goals

คะแนนในแต่ละหมวด (รวม 1,000 คะแนน)

- หมวด 1 การนำองค์การ 120 คะแนน
- หมวด 2 กลยุทธ์ 85 คะแนน
- หมวด 3 ลูกค้ำ 85 คะแนน
- หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 90 คะแนน
- หมวด 5 บุคลากร 85 คะแนน
- หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ 85 คะแนน
- หมวด 7 ผลลัพธ์ 450 คะแนน

อ้างอิง

https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=102&Itemid=130

<http://203.131.219.167/km2559/2015/11/30/edpex->

<http://203.131.219.167/km2559/2015/11/30/edpex-%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%93%E0%B8%91%E0%B9%8C%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%9E/>

<http://www.baldrige21.com/Baldrige%20Scoring%20System.html>